

Ponikve voda d.o.o., Krk

Unapređenje sustava vodnoga gospodarstva dostojna eko otoka Krk

Ukupno 650 milijuna kuna vrijedan Projekt prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području otoka Krka sufinanciran sredstvima EU-a ulazi u završnu fazu, a za svoj krajnji cilj ima sprječavanje da i kap onečišćenih voda iz obalnih naselja otoka Krka završi u podzemlju, odnosno moru

Mladen TRINAJSTIĆ

Otok Krk i njegovo komunalno gospodarstvo već su godinama ogledni primjer dobre prakse, kvalitete te posebice održivog - zaštititi i čuvanju okoliša okrenutog promišljanja ali i djelovanja. Iako je za otočne komunalce, posebice one iz tvrtke »Ponikve voda«, baš svaki dan - dan voda, u povodu Svjetskog dana voda koji se obilježava 22. ožujka predstavnici te otočne kompanije prigodno su nam predstavili dio onog što se posljednjih godina čini, gradi i poduzima na čuvanju najvrjednijih resursa otoka Krka.

Iako ne jedina, zasigurno najopsežnija, izvedbeno najzahtjevnija a u financijskom smislu i najveća vodna ulaganja posljednjih su godina ona povezana s izgradnjom, širenjem i »kompletiranjem« otočnog sustava zbrinjavanja otpadnih voda, kanalizacijske mreže s izgradnjom koje se posljednjih mjeseci na tom kvarnerskom otoku doslovno ne možete ne susresti. Sveukupno gotovo 650 milijuna kuna vrijedan Projekt prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području otoka Krka sufinanciran sredstvima EU-a posredstvom Operativnog programa konkurentnost i kohezija, a koji sad već pomalo ulazi u svoju završnu fazu, za svoj krajnji cilj ima sprječavanje da i kap onečišćenih voda iz obalnih naselja otoka Krka završi u podzemlju, odnosno moru. Radovi po tom programu posljednjih se godina odvijaju u šest otočnih aglomeracija pa se zahvaljujući europskim potporama kanalizacijskim sustavima premrežavaju sva krčka obalna naselja, izuzev Stare Baške i Vrbnika gdje će se, ističu nam komunalci, u skorijoj budućnosti takvi sustavi nastojati također izgraditi, ali iz nekih drugih financijskih izvora.

48 graditeljskih ekipa

Izgradnja sustava kanalizacije, a koji samo u ovom Projektu na Krku podrazumijeva gradnju čak 80 km gravitacijskih cjevovoda otpadnih voda, skoro 7 km takvih tlačnih vodova, 26 crpnih stanica te u konačnici i preko 7,7 tisuća novih kućnih priključaka na javni sustav odvodnje otpadnih voda u punom je zamahu te sve ukazuje da bi svi zacrtani rokovi trebali biti ispoštovani, u mnogim slučajevima i prije krajnjeg roka zacrtanog za travanj iduće godine, prenijeli su nam govoreći o tome direktor KD-a Ponikve voda Ivica Plišić, njegov pomoćnik Neven Hrčić, voditeljica tehničke službe te komunalne kompanije te ujedno i ovlaštenica Ponikve u EU projektu Tamara Vrkić Šivolija-Jelica



Ivica Plišić, direktor KD-a Ponikve voda, Neven Hrčić, pomoćnik direktora, Silvio Giorgolo, rukovoditelj Ponikvina dispečerskog centra i Tamara Vrkić Šivolija-Jelica, voditeljica tehničke službe i ovlaštenica tvrtke u EU projektu

te Silvio Giorgolo, rukovoditelj Ponikvina dispečerskog centra. - Čak 48 graditeljskih ekipa u ovom trenutku radi i gradi diljem Krka te smo tako već danas, po pitanju izgradnje kanalizacijskog sustava, na 84 posto izvedenog u odnosu na ukupno planirano, napomenula je Vrkić Šivolija-Jelica ocijenivši da je »prolazno vrijeme« jednako dobro i po pitanju gradnje prateće vodovodne infrastrukture, a koja se također obnavlja i osuvremenjuje na potezima zahvaćenim kanalizacijskim radovima. U tom je segmentu do danas izvedeno 83 posto planiranog te očekujemo da ćemo do polovice lipnja, datuma kad zbog turističke sezone nastupa tromjesečni zastoj u izvođenju takvih radova, i u jednom i drugom segmentu ovog nimalo lakog i nezahtjevnog posla premašiti 90 posto planiranog. U svakom slučaju, iduće godine u ovo doba imat ćemo sve radove zgotovljene, najavljuju naši sugovornici napominjući da će »tehnoško zaokruženje« cjelokupnog ulaganja nastupiti tek 2023. godine kad, u okviru zasebnog programa, bude dovršena izgradnja ili rekonstrukcija šest uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s podmorskim ispuštima. U tom su segmentu u tijeku postupci slijedom kojih

se izabiru izvođači radova koji bi svaki od pročištača, u zacrtanim rokovima, trebali dovesti do razine tehnoloških sklopova kojima će se sve do njih »kanalizirane« otpadne vode pročišćavati mehanički ali i biološki, te tako tretirane i pročišćene učiniti neopasnim za okoliš. Obzirom da je dio pročištača i danas u funkciji ali i bez korištenja biološkog sustava pročišćavanja, sami sustavi odvodnje u funkciju će moći ući i prije dovršetka njihove »biologizacije«, za očekivati već koncem 2021. godine. Ali do dovršetka ovog drugog dijela tog projekta, otpadne će se vode moći pročišćavati »samo« mehanički, onako kako se to zapravo i danas čini, zaključuje ovlaštenica Ponikve.

Ulaganja u pouzdanost vodopskrbnog sustava

Iako se glavina pažnje otočne javnosti, silom prilika odnosno prisutnošću radova u njihovim ulicama posljednjih godina usmjeravala radovima na gradnji kanalizacijskog sustava, sveprisutnost takvih zahvata ne znači da je to jedino na čemu otočni vodni gospodarstvenici rade. Naprotiv, uvjeravaju nas Plišić, Hrčić i Giorgolo predstavljajući nam ništa manje ambiciozne zahvate, ali i neke već poduzete, učinkovite mjere

usmjerene nastojanjima osiguranja za žitelje, gospodarstvo i posjetitelje otoka Krka dostatnih količina kvalitetne pitke vode. I to dugoročno.

- U tom se smislu, osim zahvata na rekonstrukciji vodovoda na kojemu se također radi unutar prethodno spomenutog EU projekta (a kojim je planirano obnavljanje skoro 40 kilometara postojećih vodovoda), već neko vrijeme radi i na realizaciji niza za kvalitetu i pouzdanost vodopskrbnog sustava također vrlo važnih zahvata odnosno projekata, ističe pak Giorgolo od kojeg smo doznali i da se količine vode »isporučene« u vodovodni sustav na Krku

prosječno povećavaju po stopi od oko 2 do 3 posto godišnje. Jednako tako, bilježimo i kontinuirani porast broja vodovodnih priključaka koji se na našem otoku godišnje povećavaju u prosječnoj broji od kojih petstotinjak novih brojila. Porast količina vode koje isporučujemo, osim novom izgradnjom i povećanjem broja objekata, povezujemo i s rastom standarda, odnosno brojnim novim ulaganjima korisnika naših usluga, a koja su, što se turizma tiče, dijelom povezana i sa značajnim rastom broja bazena u kućama za odmor na našem otoku, nastavlja rukovoditelj dispečerskog centra unutar kojeg

se, u stvarnom vremenu, posredstvom modernih tehnologija prati i upravlja radom baš svih uređaja i objekata u Ponikvinom sustavu vodovoda. Osim bazena, nastavlja Giorgolo, naša mjerenja i praćenja te količine stavljaju u jasnu korelaciju i sa sustavima navodnjavanja zelenih površina a koji, procjenjujemo, u ljetnom periodu nose najmanje 20 posto dnevne potrošnje.

Ambiciozni plan za povećanje akumulacije Ponikva

Od predstavnika otočnog komunalnog društva Ponikve voda doznali smo i da je duljina vodovodne mreže otoka Krka danas dosegla 530 km kao i podatak da se u danima vršne potrošnje, dakle u špici sezone, putom tog sustava potrošačima isporučuje i do 26 tisuća kubika vode. Zimski je pak prosjek oko 4,5 tisuća kubičnih metara. - Glavnina vode kojom opskrbljujemo naše potrošače, u udjelu od kojih 76 posto, crpi se iz našeg glavnog otočnog vodoopskrbnog resursa, s vodocrpilišta Ponikve dok se iz Riječkog vodovoda potrebe otoka zadovoljavaju sa svega 6 posto. Uz napomenu da u dio izvorišta Ponikve, obzirom o količinama oborina varira iz godine u godinu, predstavnici otočne vodoopskrbne kompanije napomenuli su da u dio tog crpilišta u ukupnom »kolaču« krčke vodopskrbe varira unutar kojih pet posto te da redovito ostaje u udjelu od najmanje 70 posto. Ta akumulacija koja danas »drži« oko 2 milijuna kubičnih metara predmet je jednog od naših najvažnijih i najambicioznijih planova, otkrivaju nam Giorgolo, Hrčić i Plišić napominjući da će se, nakon što se za kojih desetak godina realizira plan koji se etapno već izvodi, a koji podrazumijeva povišenje brane za pet metara, kapacitet akumulacije povećati na čak 7 milijuna kubika. Time će se, objašnjavaju nam otočni komunalci, osim izdašnosti novih podzemnih zahvata (koji se »prihranjuju« vodom iz te akumulacije) ujedno povećati i kvaliteta vode iz tog crpilišta i to stoga što će se drastičnim povećanjem količine vode u toj akumulaciji (a time posljedično i njene dubine), sniziti njena temperatura. Time se u konačnici umanjuju i potrebe njenog kondicioniranja. Sve u svemu, zaključuju u Ponikvama, na otoku se predano i sustavno radi i na vodoopskrbi ali i zbrinjavanju otpadnih voda čime se, završavaju naši sugovornici, gradi i »zaokružuje« kvalitetan i održiv sustav vodnog gospodarstva dostojan eko otoka Krka koji je, kao u Ponikvama vole reći, ujedno i najčistiji dio Hrvatske!

Nizak postotak gubitka vode

Ono na što su, po pitanju vodoopskrbe, svi u Ponikvama posebice ponosni iznadprosječno je nizak postotak gubitaka vode iz vodovodnog sustava. Sa svojih trenutno dostignutih 18 posto, krčki je vodovod već godinama znatno učinkovitiji i nepropusniji u odnosu na nacionalni prosjek koji se u Hrvatskoj kreće oko zapravo poraznih 50-tak posto. Višegodišnja ulaganja u rekonstrukciju starih cjevovoda, mjesnih mreža i magistralnih vodova koja je, kažu u krčkoj komunalnoj tvrtki, »posao bez kraja« ali ujedno i zadaća na kojoj kontinuirano valja raditi, barem što se Bodulje tiče, očito donosi rezultate. Otočani su danas odnosno već pet posljednjih godina, za razliku od ostatka zemlje, zapravo »komotno« unutar parametara EU-a kojima se propisuje da takvi gubici vode u sustavima vodovoda nebi smjeli premašivati 20 posto.



Radovi na izgradnji kanalizacijskog sustava na otoku Krku